„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 335 Joi 8 Decembrie 1938
14 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifal poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Petrolul și apărarea națională

Ziarele și revistele străine, se ocupă de rapoartele ce le-au făcut specialiștii militari englezi și francezi, cu privire la rolul petroliului și al carburantelor echivalente, în organizarea apărării naționale.

Din aceste rapoarte reese importanța covârșitoare ce o prezintă petrolul și sforțările ce se fac pentru procurarea sa, ori pentru înlocuirea petrolului cu alte carburante.

Intr'un articol publicat în *„Revue des Deux Mondes"*, se amintește, că „cele dintâi puțuri de petrol au țâșnit, în Pensylvania (America) în *anul 1858"*. Nu Pensylvaniei îi revine această onoare, ci României, care încă din secolul al XVII-lea a extras păcură din zăcămintele dela Moinești; iar pe teritoriul său, acum câteva decenii, s'a înființat cea dintâi rafinerie de petrol din lume.

Petrolul este astăzi nu numai regele drumurilor — prin automobilism —; al aerului — prin aviație —; al apelor — prin navigațiune cu vase ce întrebuințează păcura —; dar și „zeul războiului" modern, prin introducerea motorizării.

Cum zăcămintele ce conțin petrolul nu sunt de cât în anumite regiuni ale globului și exploatarea lui este limitată, țările lipsite de acest important carburant, au căutat, mai întâi, să descopere în subsolul lor asemenea zăcăminte.

Dintre țările norocoase, care au găsit acest prețios carburant, este Germania. In regiunile Hanovrei și în Thuringia, clasificate petrolifere, se extrag anual, aproape o jumătate milion de tone păcură.

Franța a descoperit petrol în regiunea Pèchebronn, (zona frontierei de est), dar extracțiunea este neînsemnată, — aproape 70.000 tone păcură, anual. In Albania deasemenea s'a găsit petrol și extracțiunea sa atinge 120.000 tone, anual. S'au investit apoi capitaluri importante pentru cercetări și exploatări de terenuri, presupuse petrolifere, în diferite țări; dar până acum rezultatele nu sunt pozitive.

Țările, care n'au petrol și sunt nevoite să și-l procure din țările bogate în asemenea zăcăminte, au căutat să găsească alte produse carburante „naționale", ce ar putea înlocui petrolul. Intre carburantele echivalente petrolului, este alcoolul. Atât în timpul războiului, dar mai cu seamă după război, Franța și Germania au căutat să-și asigure cantități mari de alcool, care amestecat cu hydrocarbon, poate înlocui într'o măsură oarecare, petrolul și derivatele sale.

S'a constatat însă, că în timp de război, nici acest carburant nu va fi de-ajuns și nici atât de ușor de produs și procurat. Au apărut atunci carburantele sintetice, pe care Germania le produce în cantități mai mari.

După o declarație făcută de lordul Mortistone, în 1937, în Camera lorzilor, producția germană de carburanți sintetici, acopere în timp de pace, o parte din nevoile industriale, înlocuind într'o însemnată proporție, petrolul. Cum războiul modern și în deosebi războiul naval și aerian, este un mare consumator de combustibile lichide, tot petrolul rămâne „zeul bătăliilor", — după cum îl consideră și autorul articolului din *„Revue des Deux Mondes"*.

Iată pentru ce se impune să dăm o atenție și mai mare problemei noastre petrolifere, atât în ce privește exploatarea sa economică, luând în seamă și interesele apărării naționale, cât și continuarea cercetărilor pentru descoperirea de noui zăcăminte în regiunile recunoscute petrolifere.

Președintele Roosevelt și expune principiile politice

New York, 5 (Rador). — **Vorbind la Universitatea North Carolina, în Chapel Hill, în fața mai multor mii de studenți, președintele Roosevelt a început prin a arăta că multe persoane au o idee greșită despre el.**

„Sunt o persoană cât se poate de pașnică, urmărind scopuri pașnice atât înlăuntrul, cât și în afara țării. Sunt un om care crede în sistemul capitalist. Aceasta nu înseamnă însă că fac jocul „milionarilor".

Președintele Roosevelt a arătat apoi că este un partizan convins al principiilor democratice, care au făcut Statele Unite mari și puternice. „Totuș, viitorul Statelor Unite nu se poate baza numai pe conservatism și fatalism, ci pe o acțiune pozitivă. Ceeace Statele Unite vor putea face în cursul anilor viitori va avea o mult mai mare influență asupra istoriei omenirii din secolele ce vin decât își închipue cei mai mulți dintre noi. Nu numai că suntem cea mai mare și cea mai puternică democrație din lume, dar și toate celelalte democrații își îndreaptă privirile spre noi pentru că noi le putem asigura existența în lume.

„Nu mă voi opri asupra politicii externe a Statelor Unite. Ea urmărește pacea și se exercită ținerea democrațiilor prin asigumai mult ca oricând pentru menrarea acestei păci. Este nevoe să se mențină regimul democratic în țara noastră. Dar metodele democratice în viața națiunii implică adaptarea la situații schimbate. Deoarece trăim într'o epocă a vitezii, nu mai putem lăsa în sarcina generațiilor viitoare problemele care ni se pun nouă azi. Problemelor de azi trebue să li se facă față azi".

Acordul franco-german

Dacă trecutul ar putea dispărea din memoria oamenilor, cel puțin în cuprinsul lui decepționant și descurajator, ar trebui să salutăm ziua de azi, când ministrul de externe al Reichului, d. Ribbentrop sosește la Paris spre a semna un acord cu Franța, ca piatră fundamentală sigură și durabilă a unei ere de pace. Trecutul însă ne obligă să ne încătușăm speranțele și iluziile în rezervele prudenței și fără a bănui de înainte că și acest nou acord, acest nou document diplomatic e destinat unei existențe tot atât de efemere ca și cele ce l-au precedat. Luăm act de realizarea lui cu dorința sinceră ca prin armonizarea diferitelor interese internaționale pe toate fronturile, el să devie într'adevăr un punct de plecare al unei epoci de morală și de legalitate internațională.

Prima constatare pe care trebue s'o facem este că evenimentul important de la Paris — căci este un eveniment important — se realizează într'o atmosferă de tenziune internațională destul de serioasă: pe de o parte răceala anglo-germană care a întârziat dezvoltarea pe terenul practic a declarației de neagresiune semnată de d-nii Chamberlain și Hitler la Muenchen, iar pe de altă parte incidentul, la rândul lui foarte serios, italo-francez, incident care ori cât ar fi lăsat pe răspunderea reprezentanților națiunei din parlamentul italian, indică, într'o țară cu regim totalitar, cu stări de spirit controlate și dirijate, direcțiunea unei politici mai mult sau mai puțin apropiată. Acordul franco-german se realizează deci în momentul unei încordări italo-franceze. Paradoxal dacă privim lucrurile din punctul de vedere al istoriei și al originei popoarelor — curios și interesant dacă le privim prin prisma jocului diplomatic.

Dar e mai bine să lăsăm deoparte acest aspect al evenimentului de la Paris și să urmăm deocamdată calea ce s'a străbătut până s'a ajuns la declarația ce se semnează între Franța și Germania.

Dacă cercetăm întreaga politică a Franței de la război încoace, constatăm că ea a fost în mod permanent defensivă.

Idealismul și sentimentalismul lui Aristide Briand care au caracterizat ani dearândul politica externă a Franței, urmăreau aceastâ țintă: o înțelegere cu Germania prin stabilirea unui echilibru european, fără hegemonii dar prin armonizarea intereselor și influențelor politico-economice respective. După dispariția lui Briand realitățile au determinat o altă directivă a politicei europene franceze, fără a pierde însă din vedere obiectivul care rămânea acelaș: securitatea Franței prin securitatea generală europeană. Au urmat deci încheerea diferitelor acorduri și alianțe cu statele din Europa centrală și orientală, tratatul cu Rusia Sovietică, pactul Locarno și în deosebi a urmat o crescândă colaborare cu Marea Britanie, care a mers până la sacrificarea prieteniei cu Italia, întărită prin acordul de la Roma din 7 Ianuarie 1935, până la acordul de la Muenchen și până la coordonarea unei strânse colaborări între statele majore respective.

Pentru Franța deci, evenimentul diplomatic, de astăzi înseamnă, în domeniul speranțelor cel puțin, atingerea unui țel de mult și permanent urmărit deși pe diferite căi.

Dar pentru Germania?

Politica germană de după războiul a avut două etape: înainte și după d. Hitler. Până la stabilirea regimului național-socialist, Germania a urmărit recucerirea pozițiilor pierdute prin războiul mondial, fără bruscări, fără acțiuni violente. Nu intrăm în amănunte, e suficient să spunem că acea perioadă a fost caracterizată prin încercarea de a se obține ameliorări și concesiuni de la bunăvoința foștilor inamici, prin perseverare, prin evidențierea imposibilităților în ordine financiară și economică, prin punerea în lumină a primejdiei dezordinelor sociale și chiar prin pericolul care devenea din ce în ce mai iminent al unui regim nazist.

A venit însă d. Hitler. De aci încolo întreaga structură a politicei germane a fost schimbată.

Programul din „Mein Kampf" atârna ca o sabie a lui Damocles deasupra Europei. D. Hitler și-a împărțit însă programul în două etape: în primul rând suprimarea inegalității pe plan internațional. Germania trebuia să redevie o mare putere, cu drepturi egale ca toate celelalte. Pentru aceasta trebuiau suprimate toate clauzele politice, financiare, teritoriale ale tratatelor cari înființaseră inegalitatea. Și rând pe rând ele au fost înlăturate, în ciuda actelor scrise, în ciuda angajamentelor internaționale, în ciuda pactelor și acordurilor diplomatice. Egalitatea a fost nu numai restabilită, dar, evenimen-

(Continuare în pag. 2-a)

Ședința Camerei italiene

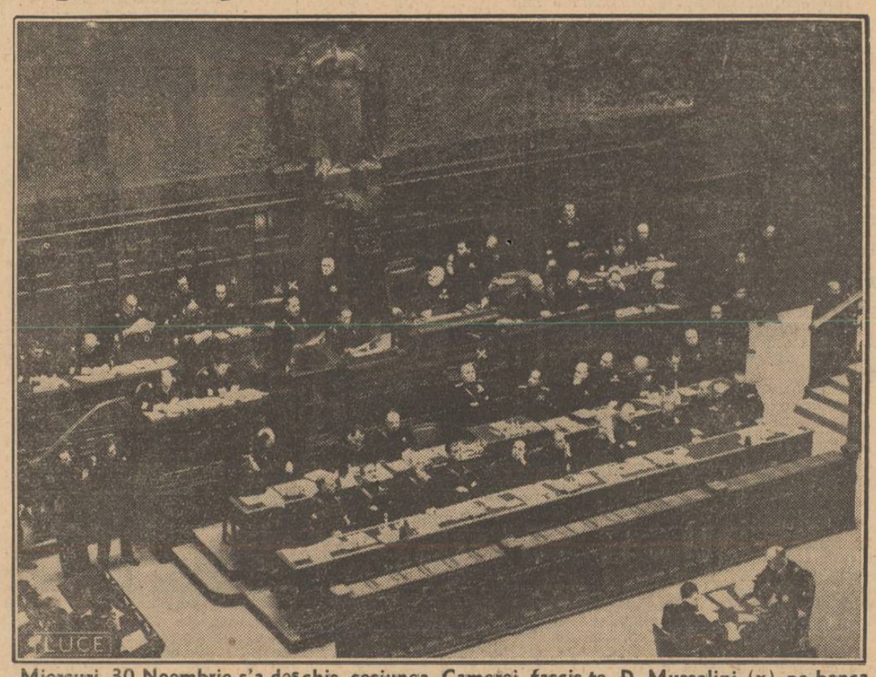

Miercuri, 30 Noembrie s'a deschis sesiunea Camerei fasciste. D. Mussolini (x) pe banca ministerială. Contele Ciano (xx) ministrul de externe, rostindu-și discursul

Până și Elveția...

Problema evreească reclamă o soluție internațională grabnică

Elveția, țară de naționalități, cunoscută prin spiritul tolerant și ospitalier al populațiunii sale, a fost totdeauna refugiul elementelor străine.

Totuși, populația Elveției cuprinde un număr relativ neînsemnat de evrei.

„Journal de Genève", ocupându-se de această chestiune, scrie: față de proporția foarte slabă a evreilor stabiliți în Elveția — 4‰ din totalul populației — demografii asigură că nu poate fi vorba de un pericol pentru ansamblul corpului social. De aceea nu s'au produs în această țară curente antisemite. De câtva timp însă starea de spirite a populației elveține, față de evrei, s'a schimbat.

Acum câteva zile, în câteva cantoane s'au înregistrat manifestații împotriva activității evreilor stabiliți mai de mult; precum și îngrijorări din cauza evreilor refugiați din Germania și din fosta Austrie.

Impotriva cărei activități a evreilor stabiliți s'au formulat proteste și nemulțumiri?

Pentru ce apoi se consideră primejdioasă prezența refugiaților evrei? Să fie oare numărul acestor refugiați atât de mare, cu toate măsurile de pază și de control ce le-au luat autoritățile elveține, în zona frontierelor? Să se fi transformat Elveția dintr'o țară de tranzit a emigranților evrei, într'o țară de imigrație a lor?

Răspunsuri la toate aceste întrebări le găsim în „Journal de Genève".

„S'au produs reacțiuni — scrie ziarul genevez — în rândurile comercianților, striviți în unele orașe de o concurență pe care dânșii au fost neputincioși s'o combată".

Iată, deci, una din cauzele principale ale curentului de opinie publică ce s'a format împotriva evreilor comercianți, care prin procedeele și metodele lor de concurență, au zdruncinat întreprinderile comerciale ale elveținilor băștinași, cunoscuți prin exemplara lor corectitudine și conștiinciozitate în exercițiul profesiunei lor, contribuind astfel la slăbirea unei clase sociale laborioase și la agravarea stării economice.

Mai departe, ziarul genevez, scrie:

„In timpul războiului și după pace, unele cantoane n'au fost prudente. Ele au primit persoane pe care nimic nu le atașează de solul nostru și care n'au cerut indigenatul decât pentru motive de interes personal.

Azi, se pune problema refugiaților veniți din Germania și din Austria și a căror soartă a impresionat populația...

Două sau trei mii de persoane, fără mijloace de existență, au putut să treacă frontiera cu complicitatea autorităților Reichului.

Acum ele nu pot să meargă nicăeri, căci cele mai multe state le-au închis frontierele".

Așa dar, se constată consecințele rele ce s'au produs în ordinea socială și economică, prin sporirea numărului evreilor, ce au reușit să obțină, în trecut, indigenatul; ca și prin stabilirea refugiaților evrei, fără patrie.

Ce cere Elveția acum?

Să se rezolve grabnic problema refugiaților evrei de către marile puteri, de oarece ei nu i se poate cere, sub motive de umanitate, să nesocotească propriile sale interese naționale, sociale și economice.

Grija de nevoile populației elveține, care trece înaintea altora și voința de a menține ordinea interioară, impun guvernului elvețian, să ia măsuri de

(Continuare în pag. 2-a)

FILME

Căsătorie cu ghimpi.

Familia tânărului american posedă o avere foarte mare. Fata este foarte frumoasă, deșteaptă, instruită, cuminte, — dar n'are și altă avere.

Dela început, ostilități între cuscri.

Nici apariția unui îngeraș cu bucle blonde și ochi albaștri nu dezarmează ofensiva părinților soțului și defensiva adversarilor.

Trec anii și totuși luptele sunt în curs.

Moare bogătașul, dar văduva nu se mulțumește să-i moștenească o parte considerabilă din avere, ci ține morțiș să-i moștenească și înverșunarea.

Un accident de automobil trimite pe fiu după tată.

Prilej pentru bunică să ceară justiției să-i încredințeze pe nepoțică „având cu mult mai multe mijloace decât nora ei să dea micuței instrucția și educația compatibile cu o familie de considerația pe care i-a asigurat-o considerabila situație materială".

De astă dată, lupta dintre avocați și părți devine publică.

Ziarele înregistrează buletinele diferitelor înfățișări, cititorii se pasionează de filmul viu.

In ziua hotărâtoare, mama strigă, strângând una din mânușițele copilei care magnetizase publicul:

— E a mea! E singurul bun pe care mi l-au dat Providența și soțul meu! Nu mi-o luați!

— E a noastră! protestează bătrâna, trăgând de cealaltă mânușiță. Urmându-ne în avere, trebue să înceapă prin a ne urma în familie!

— Să întrebăm și pe fetiță, se pronunță solemn judecătorul.

— Eu pot să-ți dau chiar acum cincisprezece milioane de dolari! zice bunica.

— Eu nu pot să-ți dau decât pe mine!

Fetița se repede în brațele mamei.

Și judecata i-o lasă. **Don José**

Dominioanele sunt solidare cu imperiul britanic

Londra, 5 (Rador). — *Deputatul laburist Henderson a întrebat în ședința de Luni a Camerei Comunelor dacă guvernul britanic cunoaște recenta declarație făcută de ministrul sud-african Hertzog, care a afirmat că dacă vreun dominion ar fi atacat, Marea Britanie i-ar veni în ajutor, dar că în cazul când Marea Britanie ar intra în război, fiecare dominion s'ar bucura de o deplină libertate de acțiune.*

D. Neville Chamberlain a răspuns că nu a luat cunoștință despre declarația d-lui Hertzog decât din ziare.

Atitudinea Marei Britanii poate fi rezumată astfel: In general, fiecare membru al imperiului britanic hotărăște singur măsura în care participă la orice război în care este implicat un alt membru al imperiului.

Sunt convins, a adăogat d-sa, că interpretez exact sentimentele poporului nostru afirmând că în cazul unui atac împotriva oricărei părți a imperiului britanic, Marea Britanie îi va veni, fără șovăire, în ajutor.

Puternică furtună pe Marea Neagră

Două vase turcești au naufragiat

Constanța, 5 Decembrie

Am anunțat telefonic că, de eri dimineață, pe Marea Neagră, a început să bântue o puternică furtună.

Din relațiunile primite de agențiile de vapoare rezultă că furtuna bântue cu o intensitate mai mare pe coasta turcească.

Două barcazuri turcești, surprinse de furtună, au naufragiat chiar în gura Bosforului. Dintre ocupanții celor două vase nu s'au salvat decât doi marinari, restul pierind în valuri.

Din cauza furtunei, navigația vapoarelor se face cu foarte mare greutate, înregistrând întârzieri.

Astfel, tancul „Esturia", sub pavilion englez și vasele „Sunic" și „Silvan", amândouă sub pavilion turc, cari urmau să sosească încă de azi dimineață în portul nostru, nu au ajuns încă la destinație.

Pe litoralul românesc pescuitul a încetat din cauza furtunei. Pescarii au suferit unele pagube.

Noui măsuri impotriva evreilor in Germania

Berlin, 5 (Rador). — Agenția „D. N. B." transmite:

D. Funk, ministrul economiei Reichului, a promulgat un decret asupra desiudaizării complete a vieții economice, a proprietăților funciare și a oricărei alte ramuri importante a avutului național.

Decretul autorizează autoritățile superioare administrative de a prescrie oricărui evreu vânzarea sau lichidarea întreprinderii sau proprietății sale funciare. Pot fi desemnate trusturi pentru gestiunea provizorie sau administrarea acestor bunuri.

Decretul prevede că în viitor evreii nu vor mai putea dobândi proprietăți funciare sau titluri de acest fel în teritoriul Reichului.

El mai prevede depunerea obligatorie a titlurilor deținute de evrei.

Este interzis în general evreilor cetățeni ai Reichului sau fără patrie de a dobândi, de a da în gaj sau de a vinde în mod liber obiectele de aur, platină sau argint, pietrele prețioase sau perlele. Numai birourile de achiziție publice sunt autorizate să dobândească obiecte de acest fel din mâinile evreilor.

Termenul de apel contra măsurilor de mai sus este fixat la 15 zile.

SCRISORI DIN PARIS

TINEREȚE

de RENE SAIVE

Paris, Decembrie

In ciuda unei trecătoare înăspriri a agitației muncitorești — agitație care a fost reprimată energic de guvern — Parisul nu și-a pierdut buna dispoziție în cursul ultimelor zile. Camioanele cu decrete legi au zdrobit, în cele din urmă, mai puțină lume decât s'ar fi crezut. Iată, de altfel, un semn excelent: teatrele fac avere. Mai mult! Fac avere cu piesele unor autori tineri.

*

E cam multă vreme de când a fost lansat în Franța cuvântul de ordine: „Loc pentru cei tineri". Acest cuvânt de ordine a dat, de altfel, puține rezultate. Pentru ce? Nu prea se știe. Tinerii pretindeau că bătrânii se agățau în mod egoist de situațiile lor, iar bătrânii pretindeau, la rândul lor, că tinerii erau în adevăr prea... tineri.

Azi evenimentele par că vor să dea dreptate tinerilor, și chiar celor foarte tineri, cel puțin în domeniul teatral.

Doriți câteva exemple?

La teatrul „Michel", piesa unui tânăr autor, Claude André Puget, deține de multă vreme afișul. Titlul? Iată-l: „Zilele fericite". Și, în adevăr, toate zilele sunt fericite pentru teatrul „Michel".

La teatrul „Oeuvre" se joacă deasemeni piesa unui debutant: „Juliette", de Jean Bassan, care se impune atenției publicului.

Trec peste o mulțime de piese jucate numai de actori tineri. Notez totuși că gustul pentru tineret e atât de mare acum, încât teatrul „Etoile" va relua o operă a lui Jacques Natanson pe care acesta a scris-o pe vremea când avea 18 ani: „Vârsta fericită".

Și acum voi relata uimitoarea întâmplare a tânărului autor olandez Paul Vanderberghe, al cărui succes fulgerător va impresiona pe mulți scriitori.

Paul Vanderberghe are 22 ani. Intr'o zi, nu e mult de atunci, a sosit la Paris cu un manuscris în buzunar: „Am 17 ani", așa se intitula manuscrisul. Un titlu

(Continuare în pag. 2-a)

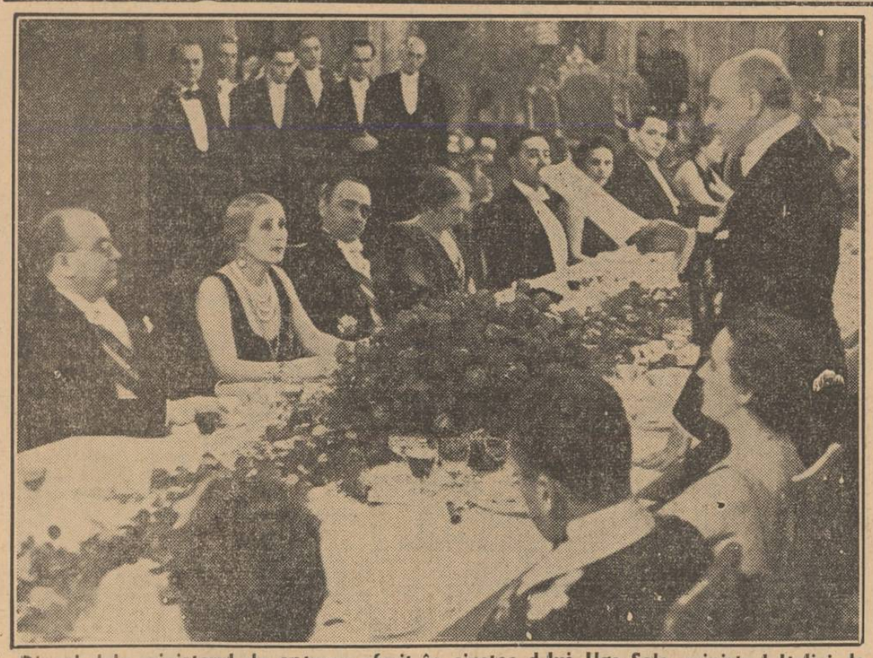

Dineul dela ministerul de externe oferit în cinstea d-lui Ugo Sola, ministrul Italiei la București
(Darea de seamă în corpul ziarului)

In corpul ziarului:

Noui rectori și decani în invățământul superior

D. PETRE ANDREI, NOUL MINISTRU AL EDUCAȚIEI NAȚIONALE A DEPUS LUNI JURĂMÂNTUL

D. Hacha, președintele Ceho-Slovaciei trecând, după alegerea sa, compania de onoare în revistă